

Podzimní konference prezidia ČAS

Šest jedniček měla v datu konání 4. odborná konference prezidia České asociace sester (ČAS), která proběhla v Poděbradech: 11. 11. 2011.

V úvodu konference připomněla prezidentka ČAS Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA její slavnostní charakter – od založení ČAS uplynulo v tomto roce 20 let. Zmínila hlavní body historie organizace a poděkovala všem, kteří se na jejím vzestupu a úspěších podíleli. Za tuto z hlediska historie relativně krátkou dobu vyrostla ČAS z plenek a dnes ji lze považovat za moderní evropskou profesní organizaci, která vzdělává a hájí zájmy všeobecných sester a porodních asistentek a ostatních zdravotníků nelékařů. O tom, že se to podařilo, svědčí, že byla uznána Mezinárodní radou sester (ICN) a že krátce po svém vzniku byla přijata do jejich řad. Ostruhy si ČAS vysloužila i v dalších významných mezinárodních organizacích sester a dnes je jejich plnohodnotným členem. V ČAS, a díky ČAS, vyrostla v naší zemi řada ošetrovatelských osobností, ošetrovatelství se emancipovalo vedle profese lékařů a u veřejnosti získalo nebývalý kredit. V letošním roce, podle prestižního průzkumu agentury STEM/MARK, je profese sester u veřejnosti mezi ostatními na 3. místě. Nebylo by to, nebýt zásluh všech členů, především však osobností ošetrovatelství, které ČAS zakládaly, které osud ČAS přijaly za svůj a obětovaly mu kus svého vlastního života.

Ocenění "matek zakladatelek"

S krátkými vzpomínkami vystoupilo na konferenci pět přítomných zakládajících členek ČAS: PhDr. Karolína Moravcová (první prezidentka ČAS), Růžena Wagnerová (po čtyři volební období viceprezidentka ČAS, předsedkyně sekce sester seniorek), a další tři členky, které v průběhu 20 let působily v různých vysokých funkcích: Anna Chrzová, Jana Vlková a Věra Kunová.

„Začátky ČAS nebyly lehké, někdy byly až hrozné“, řekla R. Wagnerová, „ale bylo třeba vytrvat, protože organizace, která by hájila zájmy sester byla nutná. Navíc všichni cítili, že její existence je ku prospěchu všech.“

Obtížnost, ale i smysluplnost úkolu vybudovat moderní profesní organizaci sester vyjádřila svou závěrečnou větou V. Kunová. Současně jí také odhalila tajemství pro mnohé nepochopitelné – a to, proč tyto sestry vykonávající náročné zaměstnání, odcházejí ve svém volnu z domova, od rodin, aby bez nároku na jakoukoli odměnu zařizovaly, vytvářely, prosazovaly a stavěly na dokonale zelené louce něco, co šlo často velmi ztuhla. „Ukrutně mě to bavilo!“ řekla Věra Kunová.

Za podíl na vzniku ČAS a za jejich nezištnou dvacetiletou práci ve prospěch organizace se přítomné pěti zakladatelek dostalo mnoha slov uznání, květin a dlouhého potlesku.

Dostupnost péče v globální pojetí

„Ani nám se problémy světa nevyhýbají,“ uvedla odborný program konference prezidentka D. Jurásková s tím, že bude hovořit o problematice, která je všem společná – o dosažitelnosti, dostupnosti a rovnosti ošetrovatelské péče. Reagovala na letošní výzvu prezidentky ICN Rosemary Bryantové všem sestrám, aby stály v čele boje proti chronickým chorobám, aby působily jako vzory pro plnění úlohy zdravotníka a aby se přes své národní asociace sester angažovaly spolu s ICN a jejími partnery při obhajování nezbytných sociálních, ekonomických a politických změn. Tato výzva je konkretizována tzv. balíčkem, který vydala ICN a který je dostupný v překladu do češtiny například na webových stránkách MZ ČR.

Jedním z úkolů, speciálně pro české sestry, je podle D. Juráskové zlepšování dostupnosti péče prostřednictvím předpisového práva sester. Uvedla příklad Švédska, kde obvodní sestry mají pravomoc předepisovat léky. Švédský úřad pro léčebné produkty vytvořil seznam produktů, které mohou kvalifikované sestry předepisovat a který obsahuje přes 230 značek léků pro 60 zdravotních stavů. Hodnocení tohoto kroku prokázalo, že byl pacientům, zvláště starým a postiženým lidem, umožněn lepší přístup k péči. „Tady je cesta, která, která však v našich podmínkách bude ještě

hodně dlouhá“, podotkla D. Jurásková.

Přednášející dále hovořila o důrazu, který ICN klade na úlohu sestry v komunitní péči. Rozvinutá komunitní péče zvyšuje nesmírně dostupnost péče. Zatímco v některých zemích je úloha komunitních sester zcela běžná, vysoce kompetentní a nezastupitelná, české sestry jsou dosud „zavřeny“ v institucích a do komunit ještě nejsou pouštěny tak, jak by bylo třeba. „Doufám, že do budoucna to tak již nebude,“ uzavřela D. Jurásková

Dosažitelnost – hra o čas, dostupnost a rovnost

Dosažitelnost, dostupnost a rovnost ošetrovatelských intervencí – to byla společná témata, která po úvodním sdělení prezidentky ČAS referovali podle svých odborností i ostatní přednášející. Všechna budou anotována v příštím čísle Florence (2/2012): Dosažitelnost akutní péče při IM, Organizace péče o nemocné s CNP v České republice, Vývoj přednemocniční péče v České republice od r. 1990, Dostupnost primární péče, dostupnost domácí péče v ČR, Problematika biologické léčby v onkologii, Kvalitní výživa – rovnocenná součást léčebného procesu, Je pro všechny v ČR dostupná zdravotně-sociální péče? Moderní technika a nové trendy v lůžkové péči.

Jarmila Škubová, šéfredaktorka Florence